hotelarskie problemy prawne

Meldować – nie trzeba, sprawdzać – należy

Michał Liżewski

Jednym z podstawowych zagadnień, które budzi liczne wątpliwości hotelarzy, jest obowiązek meldunkowy. Funkcjonujący od lat 70. obowiązek zameldowania w hotelach (domach wczasowych, pensjonatach itp.) zakorzenił się w świadomości nie tylko hotelarzy, ale również wśród ich gości. Tymczasem od tego roku obowiązek meldunkowy został zniesiony.

Pierwsza wizyta w recepcji hotelowej wiązała się dotychczas z koniecznością przedstawienia przez gościa dokumentu tożsamości i obowiązkiem zameldowania przez kierownika zakładu lub upoważnionej przez niego osoby (najczęściej recepcjonisty).

JAK BYŁO

O obowiązku tym stanowił art. 9 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, zgodnie z którym gość przy dopełnianiu obowiązku meldunkowego obowiązany był przedstawić w recepcji swój dowód osobisty (lub inny dokument pozwalający na ustalenie tożsamości).

Sam obowiązek meldunkowy gości wynikał zaś art. 18 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym osoba, która przybywała do obiektu hotelarskiego lub noclegowego wszelkiego rodzaju, obowiązana była zameldować się przed upływem 24 godzin od chwili przybycia. Niedochowanie powyższego obowiązku oznaczało popełnienie wykroczenia określonego w art. 147 § 1 kodeksu wykroczeń, polegającego na niedopełnieniu ciążącego na nim obowiązku meldunkowego. Obowiązek taki nie dotyczył natomiast osoby przebywającej w określonej miejscowości w celach turystyczno-wypoczynkowych poza powyżej wymienionymi zakładami, w przypadkach gdy jej pobyt w danej miejscowości nie przekraczał 30 dni. Nieco odmiennie przedstawiała się sytuacja uczestników wycieczki organizowanej przez instytucję państwową lub społeczną, a także przez związek zawodowy lub inną organizację społeczną. Uczestnicy takich wycieczek dokonywali obowiązku meldunkowego na pobyt czasowy za pośrednictwem kierownika wycieczki, który z kolei obowiązany był do zgłoszenia pobytu wycieczki kierownikowi zakładu lub pracownikowi upoważnionemu do przyjmowania zgłoszeń w momencie przybycia wycieczki do zakładu hotelarskiego.

JAK JEST

Od 1 stycznia 2013 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych z 1974 roku. Wcześniejsze zasady obowiązku meldunkowego wczasowiczów oraz reguły, na jakich zakłady hotelowe przetwarzają dane osobowe swoich klientów, uległy zasadniczej zmianie. W wyniku nowelizacji uchylony został cały rozdział piąty ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, traktujący o obowiązku meldunkowym wczasowiczów i turystów. Oznacza to zrezygnowanie przez ustawodawcę ze wszystkich powyżej wskazanych formalności związanych z obowiązkiem meldunkowym. Od początku tego roku goście nie mają obowiązku meldować się w hotelach, a właściciele nie będą weryfikować wypełniania obowiązku meldunkowego. Zniesienie obowiązku meldunkowego w hotelach nie oznacza jednak pozbawienia właścicieli hoteli możliwości weryfikowania tożsamości osób korzystających z ich usług. Taka interpretacja mogłaby prowadzić bowiem do sytuacji, w których osoba zatrzymująca się w hotelu podawałaby nieprawdziwe dane, a właściciel hotelu nie dysponowałby żadnymi instrumentami na potwierdzenie prawdziwości danych podawanych przez swojego klienta.

Właściciele hoteli, chcąc dostosować swoją ofertę do aktualnych trendów rynkowych, inwestują w nowoczesne strategie zarządzania, co wiąże się nie tylko z koniecznością zaznajomienia się z najnowszymi technologiami informatycznymi, ale również z przepisami prawnymi, które dotyczą coraz szerszego obszaru działalności hotelarskiej. W praktyce oznacza to, że hotelarze coraz częściej stykają się z licznymi problemami natury prawnej, dotyczącymi już nie tylko bieżącej działalności, ale również zagadnień z zakresu prawa autorskiego, prawa informatycznego czy handlowego. W kolejnych numerach „Hotelarza" będziemy przybliżali praktyczne problemy prawne, z jakimi obecnie najczęściej spotykają się przedsiębiorcy branży hotelarskiej.

Z punktu widzenia ochrony prawnych interesów hotelarzy byłaby to bez wątpienia sytuacja wysoce nieuzasadniona, bowiem brak możliwości identyfikacji gości hotelowych uniemożliwiałby hotelom zabezpieczenie się przed konsekwencjami naruszenia przez nich zasad obowiązujących w hotelu.

Regulacje dotyczące obowiązku meldunkowego nie stanowiły jedynej podstawy do przetwarzania przez hotele danych osobowych gości hotelowych. Możliwość weryfikacji przez prowadzących hotel danych gości hotelowych przyznaje ustawa o ochronie danych osobowych. Zgodnie z jej przepisami podmioty prowadzące hotele działają jako administratorzy danych osobowych zatrzymujących się u nich gości, w związku z czym są oni zobowiązani m.in. do prowadzenia dokumentacji osób korzystających z ich usług.

Zniesienie obowiązku meldunkowego dla turystów i wczasowiczów należy ocenić pozytywnie, gdyż eliminuje zbędne formalności w dobie internetowych systemów rezerwacji i zarządzania hotelami. •

Michał Liżewski. Aplikant adwokacki w Kancelarii Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Koradsiewicz